

Nr 166.

Av herr **Wiklund** i Stockholm **m. fl.**, *angående förbättrad ungdomsvård.*

I skrivelse den 9 juni 1939 (nr 382) har riksdagen hos Kungl. Maj:t anhållit om »en allsidig utredning rörande de missförhållanden, som nu förefinnas inom det offentliga nöjeslivet, och om botemedlen däremot samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda». Med anledning härav tillsattes den alltjämt verksamma ungdomsvårdskommittén. I ytterligare en skrivelse, nämligen den 10 juni 1942 (nr 327), har riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställt, att »frågan om förbättrad ungdomsvård och därmed sammanhängande frågor» måtte hänskjutas till ungdomsvårdskommittén. Enligt den 19 juni 1942 givet uppdrag skall ungdomsvårdskommittén utreda även sistnämnda spörsmål. I de av riksdagen godkända utskottsutlåtandena, vilka chefen för justitiedepartementet härvid åberopade, framhålles bl. a., att ungdomsvården som hittills i största möjliga utsträckning bör bygga på frivilligt personligt arbete inom de stora folkrörelserna, vilkas ungdomsarbete bör effektivt stödjas av samhället, såväl ekonomiskt som moraliskt. Ökat statsbidrag bör utgå för utbildning av ungdomsledare inom de olika ungdomsorganisationerna, i regel förlagd till respektive organisationers folkhögskolor eller motsvarande utbildningsorgan.

Ungdomsvårdskommittén har hittills avgivit sex tryckta betänkanden, av vilka endast ett, nämligen om den psykiska barna- och ungdomsvården, föranlett någon Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen. Ehuru sålunda riksdagen uttryckligen hos Kungl. Maj:t hemställt om förslag till förbättrade åtgärder på ungdomsvårdens område och härvid bundit sig för vissa bestämda önskemål samt ungdomsvårdskommittén därefter i enlighet med dessa önskemål framlagt en rad olika förslag, vilka även varit föremål för vederbörlig remissbehandling och härvid mött ett i stort sett gynnsamt mottagande särskilt bland ungdomsorganisationerna, har endast en mycket begränsad del av det sålunda föreliggande utredningsmaterialet lett till förslag till riksdagen. Detta förhållande har väckt både förvåning och besvikelse bland breda folklager och speciellt bland ungdomsledare inom skilda organisationer samt även inom riksdagen, som enligt vad som framgår av ovan redovisade förhållanden direkt påyrkat åtgärder av här förevarande slag. En speciell omständighet, som gör det angeläget att en förbättrad ungdomsvård i överensstämmelse med riksdagens uttalade önskan nu kommer till stånd, utgöra vis-

sa missförhållanden bland ungdomen, vilka äro av samma art och åter ha ungefär samma aktualitet som vid tiden för ungdomsvårdskommitténs tillsättning. Härom kan bl. a. hänvisas till statistiska centralbyråns utredning rörande brottslighetens utveckling åren 1913—1947 (Statistiska meddelanden ser. A. band VI: 3).

De invändningar mot ungdomsvårdskommitténs förslag, som statsrådet Sven Andersson gjorde i ett interpellationssvar i andra kammaren den 31 maj 1949, äro enligt undertecknades mening icke av den beskaffenhet, att riksdagen har anledning ändra ståndpunkt till behovet av förbättring av samhällets ungdomsvårdande åtgärder och till den karaktär dessa åtgärder böra äga. Att vissa remissorgan haft erinringar att göra mot detaljer i ungdomsvårdskommitténs förslag är närmast självklart och bör givetvis i den mån erinringarna äro sakligt berättigade föranleda den överarbetning av förslagen, som andra kommittéförslag efter remissförfarande brukar underkastas inom vederbörande departement.

Enligt undertecknades mening bör ungdomsvårdskommitténs förslag angående stöd åt ungdomens föreningsliv (SOU 1944: 31) i första hand göras till föremål för proposition till riksdagen. Dessa förslag, vilka gå ut på statsunderstöd till instruktionskurser inom ungdomsorganisationerna och till anställande av instruktörer inom dessa och vilka ligga i linje med riksdagens ovan refererade uttalande av år 1942, äro utarbetade i detalj. Eventuellt bör jämväl ungdomsvårdskommitténs förslag till viss experimentverksamhet inom Västmanlands län, vilken bör kunna bli av stort värde vid avvägningen av statens framtida stödåtgärder på detta område, samtidigt prövas (SOU 1947: 12, s. 254). Lång och gynnsam erfarenhet föreligger av statligt understöd både till kursverksamhet inom frivilligt ideellt-demokratiskt organisationsarbete och till anställande av instruktörer inom sådant arbete. Denna erfarenhet kan i första hand hämtas från nykterhetsrörelsen och bildningsrörelsen. Om ungdomsvårdskommitténs föreslagna principer för statligt stöd åt ungdomsorganisationernas verksamhet icke anses godtagbara, bör statsstödet till nykterhetsrörelsen kunna tagas som mönster för en dylik stödverksamhet. Måhända kunna också vissa principer för sådan verksamhet i lant-ungdomskommitténs nyligen avgivna betänkande (SOU 1949: 59) här efterbildas.

Med hänvisning till vad sålunda anförts få undertecknade hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville dels ånyo uttala sin mening rörande behovet av förbättrad ungdomsvård, dels hemställa att ungdomsvårdskommitténs förslag efter vederbörlig överarbetning inom berörda departement måtte föreläggas riksdagen, varvid kommitténs förslag angående stöd åt

ungdomens föreningsliv i första hand synes böra ifrågakomma.

Stockholm den 25 jan. 1950.

A. Widén.

Sven Gustafson
i Göteborg.

Daniel Wiklund
i Stockholm.

Folke Nihlfors.

Sven Antby.

Olaus Nyberg.

Erik Rosén.